

1. Αριθμητικές Σχέσεις

$$\frac{n}{n+1} \leq \ln(1+n) \leq n, n > -1, \quad (1)$$

$$1+x \leq \left(1+\frac{x}{n}\right)^n \leq e^x, \quad (2)$$

$$x-1 < \lfloor x \rfloor \leq x \leq \lceil x \rceil < x+1, x \in \mathbb{R} \quad (3)$$

$$\lceil \frac{x}{y} \rceil \leq \frac{x+y-1}{y} \quad (4)$$

$$\lfloor \frac{x}{y} \rfloor \geq \frac{x-y+1}{y} \quad (5)$$

$$x \bmod n = x - n \lfloor \frac{x}{n} \rfloor \quad (6)$$

2. Βασικές ταυτότητες αθροισμάτων

$$\sum_{i=m}^{i=n-1} a^i = \frac{a^m - a^n}{1-a}, m < n, \quad (7)$$

$$\sum_{i=0}^{i=n-1} a^i = \frac{1-a^n}{1-a}, \quad (8)$$

$$\sum_{i=0}^{i=n-1} i \cdot a^i = \frac{a - na^n + (n-1)a^{n+1}}{(1-a)^2}, a \neq 1, n > 0, \quad (9)$$

$$\sum_{i=1}^{i=\infty} a^i = \frac{a}{1-a} \Rightarrow \sum_{i=0}^{i=\infty} a^i = \frac{1}{1-a}, |a| < 1, \quad (10)$$

$$\sum_{i=0}^{n-1} 2^i = 2^n - 1, \quad (11)$$

$$\sum_{i=0}^n \binom{n}{i} = 2^n, \quad (12)$$

$$\sum_{i=1}^n i \cdot \binom{n}{i} = n2^{n-1}, \quad (13)$$

$$\sum_{i=0}^n \binom{n}{i} x^i y^{n-i} = (x+y)^n, \quad (14)$$

$$\sum_{i=1}^n \frac{1}{i} = \ln n + c, c > 0. \quad (15)$$

3. Έστω k, n ακέραιοι, Μας ενδιαφέρει πότε

$$\frac{n}{2^k} \leq 1. \quad (16)$$

Λύνουμε,

$$\frac{n}{2^k} \leq 1 \Rightarrow k \geq \lg n.$$

Επειδή το k είναι ακέραιος, η μικρότερη τιμή του για την οποία ισχύει η (16) είναι

$$k = \lceil \lg n \rceil.$$

Σχετιζόμενο με το παραπάνω είναι η αναδρομική σχέση

$$T(n) = \begin{cases} aT(\frac{n}{2}) + cn, & n \geq 2, \\ 1, & n = 1. \end{cases} \quad (17)$$

Στην παραπάνω σχέση αντιστοιχεί ένα δένδρο αναδρομής που έχει

$$\lceil \lg n \rceil$$

επίπεδα: η ρίζα είναι σε επίπεδο μηδέν ενώ τα φύλλα σε επίπεδο $\lceil \lg n \rceil$.

Ο αριθμός των φύλλων είναι

$$a^{\lceil \lg n \rceil}.$$

4. Στην περίπτωση όπου η (17) γίνεται

$$T(n) = \begin{cases} aT(\lfloor \frac{n}{2} \rfloor) + cn, & n \geq 2, \\ 1, & n = 1, \end{cases} \quad (18)$$

Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να βρούμε την μικρότερη τιμή του k για την οποία ισχύει

$$\lfloor \frac{n}{2^k} \rfloor \leq 1. \quad (19)$$

Από την (19) έχουμε

$$\begin{aligned} 1 &\geq \lfloor \frac{n}{2^k} \rfloor > \frac{n}{2^k} - 1 \Rightarrow \\ 2 &> \frac{n}{2^k} \Rightarrow k > \lg n - 1. \end{aligned}$$

Επειδή k ακέραιος η μικρότερη τιμή του για την οποία ισχύει η (19) είναι¹

$$k = \lfloor \lg n \rfloor.$$

Το δένδρο αναδρομής έχει ανάλογα χαρακτηριστικά όπως στο 1 παραπάνω.

5. Γενίκευση της 1. Στη γενική μορφή η (17) γίνεται

$$T(n) = \begin{cases} aT(\frac{n}{b}) + cn, & n \geq 2, \\ 1, & n = 1, \end{cases}$$

Το ύψος του δένδρου αναδρομής είναι

$$\lceil \lg_b n \rceil$$

ενώ ο αριθμός των φύλων είναι

$$a^{\lg_b n}.$$

6. Προφανώς όταν $a = 2, b = 2$, το δένδρο αναδρομής είναι *πλήρες δυαδικό δένδρο*. Δηλαδή κάθε κόμβος που δεν είναι φύλλο έχει δύο απογόνους.

7. Ανάλυση της σχέσης

$$T(n) = T(\frac{n}{a}) + T(\frac{n}{b}) + \Theta(n), \quad (20)$$

όπου $a, b \in \mathbb{R}_+$.

Θεωρούμε ότι $T(1) = 1$ και $a \leq b$. Το αντίστοιχο δένδρο αναδρομής έχει μονοπάτια, από τη ρίζα μέχρι τα φύλλα, μήκους από $\lceil \lg_b n \rceil$ μέχρι $\lceil \lg_a n \rceil$. Θα δείξουμε (με επαγωγή) ότι η συνεισφορά του επιπέδου $k < \lceil \lg_b n \rceil$ του δένδρου στην συνάρτηση είναι

$$cn \left(\frac{1}{a} + \frac{1}{b} \right)^k. \quad (21)$$

¹αφού

$\lfloor \lg n \rfloor > \lg n - 1$

Από το δένδρο αναδρομής είναι εύκολο να δει κανείς ότι η (21) ισχύει για $k = 0, 1$. Έστω ότι ισχύει για $k = m$. Δηλαδή για το επίπεδο αυτό έχουμε τη συνεισφορά

$$cn \left(\frac{1}{a} + \frac{1}{b} \right)^m.$$

Στο επίπεδο αυτό παρατηρούμε ότι κάθε κόμβος $j = 0, \dots, m$ συνεισφέρει στη συνάρτηση κατά

$$cn \cdot \binom{m}{j} \cdot \left(\frac{1}{a} \right)^{m-j} \cdot \left(\frac{1}{b} \right)^j, \quad (22)$$

και επομένως από το διώνυμο του Νεύτωνος έχουμε

$$cn \cdot \sum_{j=0}^m \binom{m}{j} \cdot \left(\frac{1}{a} \right)^{m-j} \cdot \left(\frac{1}{b} \right)^j = cn \left(\frac{1}{a} + \frac{1}{b} \right)^m \quad (23)$$

Οι κόμβοι του δένδρου στο επίπεδο $k = m + 1$ προέρχονται από τη διαίρεση των όρων (22) με a, b , αντίστοιχα. Έχουμε

$$cn \cdot \binom{m}{j} \cdot \left(\frac{1}{a} \right)^{m+1-j} \cdot \left(\frac{1}{b} \right)^j, \quad (24)$$

$$cn \cdot \binom{m}{j} \cdot \left(\frac{1}{a} \right)^{m-j} \cdot \left(\frac{1}{b} \right)^{j+1}, \quad (25)$$

Αν θεωρήσουμε τους όρους της (24) για $j \neq 0$ και τους όρους της (25) για $j \neq n$, παρατηρούμε ότι για κάθε όρο της πρώτης υπάρχει ένας όρος της δεύτερης όπου τα κλάσματα $\frac{1}{a}, \frac{1}{b}$ εμφανίζονται με κοινό εκθέτη. Συγκεκριμένα, αν γράψουμε για $j = r \neq 0$ την (24) και $j = r - 1$ την (25) παίρνουμε

$$cn \cdot \binom{m}{r} \cdot \left(\frac{1}{a} \right)^{m-(r-1)} \cdot \left(\frac{1}{b} \right)^r,$$

$$cn \cdot \binom{m}{r-1} \cdot \left(\frac{1}{a} \right)^{m-(r-1)} \cdot \left(\frac{1}{b} \right)^r.$$

Αθροίζοντας, παίρνουμε

$$\begin{aligned}
& cn \cdot \left(\binom{m}{r} + \binom{m}{r-1} \right) \cdot \left(\frac{1}{a} \right)^{m-(r-1)} \cdot \left(\frac{1}{b} \right)^r \\
&= cn \cdot \left(\frac{m!}{r! \cdot (m-r)!} + \frac{m!}{(r-1)! \cdot (m-(r-1))!} \right) \cdot \left(\frac{1}{a} \right)^{m-(r-1)} \cdot \left(\frac{1}{b} \right)^r \\
&= cn \cdot \frac{m!}{(r-1)! \cdot (m-r)!} \cdot \left(\frac{1}{r} + \frac{1}{m-r+1} \right) \cdot \left(\frac{1}{a} \right)^{m-(r-1)} \cdot \left(\frac{1}{b} \right)^r \\
&= cn \cdot \frac{m!}{(r-1)! \cdot (m-r)!} \cdot \frac{m+1}{r(m-r+1)} \cdot \left(\frac{1}{a} \right)^{m-(r-1)} \cdot \left(\frac{1}{b} \right)^r \\
&= cn \cdot \frac{(m+1)!}{r! \cdot (m+1-r)!} \cdot \left(\frac{1}{a} \right)^{m-(r-1)} \cdot \left(\frac{1}{b} \right)^r \\
&= cn \cdot \binom{m+1}{r} \cdot \left(\frac{1}{a} \right)^{m+1-r} \cdot \left(\frac{1}{b} \right)^r \tag{26}
\end{aligned}$$

Επίσης παρατηρούμε ότι για $j = 0$ η (24) γίνεται

$$cn \cdot \left(\frac{1}{a} \right)^{m+1} \tag{27}$$

ενώ η (25) για $j = m$ γίνεται

$$cn \cdot \left(\frac{1}{b} \right)^{m+1} \tag{28}$$

Αθροίζοντας την (26) για κάθε $r = 1, \dots, m$ και (27), (28) προκύπτει η συνεισφορά του επιπέδου $k = m+1$ στη συνάρτηση $T(n)$, ήτοι,

$$cn \cdot \sum_{j=0}^{m+1} \binom{m+1}{j} \cdot \left(\frac{1}{a} \right)^{m+1-j} \cdot \left(\frac{1}{b} \right)^j = cn \left(\frac{1}{a} + \frac{1}{b} \right)^{m+1},$$

το οποίο αποδεικνύει το ζητούμενο.

8. Ένας θετικός ακέραιος a έχει n bits όταν βρίσκεται στα όρια

$$2^{n-1} \leq a \leq 2^n - 1.$$

Αντίστοιχα τα bits που χρειάζονται για την αποθήκευση ενός θετικού ακεραίου είναι

$$n = \lfloor \lg a \rfloor + 1 \tag{29}$$

ΠΡΟΣΟΧΗ:

$$n \neq \lceil \lg a \rceil$$

αφού η ισότητα στη σχέση αυτή δεν είναι σωστή (αποτυγχάνει) για n δύναμη του 2.

9. Ένας θετικός ακέραιος a (στο δεκαδικό σύστημα) ο οποίος έχει $n > 1$ ψηφία βρίσκεται στα όρια

$$10^{n-1} \leq a \leq 10^n - 1.$$

Η δυαδική του αναπαράσταση είναι ανάμεσα στα όρια

$$\lfloor (n-1) \lg 10 \rfloor + 1 \leq a_2 \leq \lfloor (n) \lg 10 \rfloor + 1$$

ή, ισοδύναμα,

$$\lceil (n-1) \lg 10 \rceil \leq a_2 \leq \lceil (n) \lg 10 \rceil$$